

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diss. 2. Argumenta à Ratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

exhibitionem paratus erat de se Pater. Dicitur etiam posset quod illud *exhibebit* non grammaticaliter, sed sensu sit conditionatum, ratione antecedentium conditionum. Quæ autem adfert de percussione Syriæ, alibi soluta sunt.

3. Locus est, quia Deus de facto promittit aliqua, quæ pendent à libertate nostra, ut fidem nationum, & tamen promissio, est expressiva voluntatis internæ paciscentis, & promittentis.

RESPONDETUR. Circa actus bonos præsupponi prædefinitiones, unde etiam & promitti illa bona facta possunt; circa actus malos sufficit præscientia & decretum non impediendi. Ad alias auctoritates explicandas.

NOTO. Quod plura loca explicari possint per hoc, quod scilicet indigeamus efficaci Dei gratia, selectione auxilii, sed nego nos indigere prædeterminatione. Rursus, in pluribus locis hoc solum vult Script. quod sine gratia nihil possumus operari, sicut homo non potest vivere sine corde carneo, vel cum corde lapideo; sed non sequitur illam gratiam, debere esse prædeterminantem.

Quando autem in ordine ad conversionem dicimur esse lutum in manu figuli, hoc non est accipiendum simpliciter, alias in opere justificationis haberemus nos non nisi passivè, sicut lutum; quod est contra Trident. sed in hoc verificatur quod sicut in luto, non est principium effectivum formæ, sic nec in viribus nostris naturalibus, est principium sufficiens operandi sicut oportet ad salutem, sicut lutum non seligit sibi formam, sic nec nos auxilia gratiæ.

Punctum Difficul-

tatis 2.

Argumenta à Ratione.

OBJECIT 1. Joan. à S. Thom. habito fundamento in Trid. Sess. 6. c. 5. Exordium justificationis debet sumi à gratia præveniente, & quidem efficaci, ut nos consentimus; sed noster consensus ut liber, & ut à nobis etiam, conducit ad justificationem; quia sine consensu nostro non justificamur; Ergo non à sola gratia, est exordium justificationis, & cum illud exordium non possit sumi à gratia indifferente, quia quod est indifferens, nihil determinatè exordiri potest; Ergo exordium illud ante consensum, est efficax, consequenter prædeterminativum.

RESPONDETUR. Per nos exordium justificationis, esse à principio, quod tam consensus absoluti, quam conditionati, est causa. Porro, gratia est exordium justificationis in quantum dicit rationem virium, operativitatis, auxilii &c. quod non confert sibi creatura, sed accipit à Deo; consensus autem noster non conducit ad justificationem, quasi tribuens vires agendi, à quibus viribus desumitur initium justificationis; sed conducit ad justificationem ut connotatum illius auxilii; jam autem Trid. hoc solo sensu

docuit exordium justificationis non esse ex nobis, quia scil. vires agendi supernaturales, à quibus incipit motus, non tribuimus nobis; sed non docuit, quod illud principium non dicat connotationem consensus conditionati gratiosi, præcedentis absolutum statum. Consequenter tamen dici potest, exordium justificationis in genere efficientis sumi à gratia, in genere autem causæ formalis ab ipso actu ex gratia elicito: neque enim in negotio salutis nostræ merè nos passive habemus. Illam autem gratiam non admittimus esse indifferentem in entitate; si enim à parte rei existit, determinatè existit; nec admittimus indifferentem etiam per exclusionem determinationis ad agendum, petibilis ex suppositione consequenti; sed admittimus indifferentem, per exclusionem determinationis præcedentis, quæ positâ, non possumus non operari. Illa propositio: Gratia præveniens si non sit efficax, non potest dare exordium in justificatione, falsa est, cum etiam gratia sufficiens possit illam exordiri, licet non sit exorsura. Fortè etiam imaginatur arguens, nos non admittere efficaciam in actu primo ante statum absolutum, quod falsum est; quidquid sit in quo illa stet: Concedimus item prævenientem gratiam, non quidem antecedenti prædeterminativâ, sed completivâ in ratione virium, elevativâ potentie &c. quidquid sit, quomodo distinguatur à gratia adjuvante. Hic autem diligenter annotandum est; nec gratiam quâ efficax est, nec prædeterminationem, nec specialem Dei favorem esse omnino necessaria, ad hoc, ut possumus consentire, quia positâ gratiâ sufficienti omnia hæc possunt non haberi; & tamen cum illa possumus operari bene. Unde ulterius dicitur: Justificationis initium non esse à gratia sufficienti, quâ sufficiens est, quia hæc gratia importat, quod non sit operatura, in initio autem salutis est operatio: Nec proficitur à gratia efficaci, quâ efficax est; sed proficitur à gratia efficaci materialiter, seu efficienti.

INSTARI potest 1. Proficitur consensus absolutus à gratia in actu primo operatura; Ergo & consensus conditionatus.

RESPONDETUR. Quia habetur aliquid antecedens consensum absolutum, à quo potest desumi iste actus primus; statum autem conditionatum, nihil antecedit, nisi possibilitas, quæ æque se habet ad utramque partem, adeoque non confert determinatè infallibilitatem.

INSTARI potest 2. Effectus absolutus ab iisdem principiis pendere debet, à quibus & conditionatus.

RESPONDETUR ab iisdem principiis in ratione virium, causæ, operativi, pendet effectus absolutus & conditionatus; sed non ab iisdem ratione formalitatis petibilium à statu, & non ab iisdem sub ratione operaturæ causæ, & quia formalitas causæ prout operaturæ efficacis, prout in-

infallibilis, non causat consensum, ideo ad hoc consensus conditionatus & absolutus, ab eadem causis pendeat.

INSTAT 3. Joan. à Thom. Id quod postulamus à Deo, ex eius gratia procedit: Nam, ut inquit, Aug. *Oratio est clarissima gratia reificatio*; Oramus autem etiam pro nostræ voluntatis consensu, & Ecclesia petit, ut rebelles etiam nostræ compellantur voluntates; Ergo apparet illum consensum à gratia proficisci.

RESPONDETUR. Concedendo totum, quia asserimus tam conditionatum, quam absolutum nostrum consensum, produci à gratia; sed cui possumus resistere, ut loquitur Trid. & cui cooperamur; ne in opere justificationis, contra Trident. merè passivè nos habeamus. Unde in primis in statu conditionato non supponitur, nec expectatur ponendus sine gratia ille consensus, sed producendus ab eadem; in statu autem absoluto supponitur quidem antecessisse consensum conditionatum; sed quia & hic non expectatus, sed causatus à gratia, bene adhuc pro gratia danda, supplicamus; Consequenter nostris principiis non possumus perire, ut tum nominis det gratiam, quando præcitur in ante nos consenturos, ante infusionem proportionatam gratiæ; sed bene possumus petere, ut seligat gratias, eum quibus videt nos consenturos; petimus autem à Deo nobis dari consensum, quia petimus ejusdem necessariissimam causam, hoc est gratiam. Quod attinet ad hunc terminum: Compellere voluntates, hic compullus non significat ad actionem ad agendum, sed obligationem principii, extrinsecus advenientis, gratiosi compellimur enim ab extrinseco) & ut illud nos juvet, & elevet contra rebellionem nostræ voluntatis, contra quam, sine auxilio supernaturali, nihil possumus, ut oportet: Quo auxilio posito præcipue selecto, facit in nobis Deus consensum absolutum, nec pro ullo statu gratia supponit voluntatem conversam, sed facit, ut dictum est.

OBJICIT 2. Alv. l. 3. d. 73. Auxilium sufficiens est illud, quo potest quis operari si velit; efficax autem est, quo quis actualiter operatur; sed hoc est major virtus; quia majoris virtutis est principium, tribuens actualiter operari, principium solum tribuente posse operari; actus enim secundus, nobilior est primo.

RESPONDETUR. Agnoscimus majoritatem gratiæ efficaci, non in posse agere, nec in ratione virium præficienti; sed in ratione donantis in illa explicata selectione. Immerito etiam supponitur, ut dictum, quod gratia sufficiens sit ad solum posse operari. Immerito etiam supponitur, omnem actum secundum esse nobiliorem primo, alias apprehensio A. esset nobilior potentia intellectiva. Concedimus tamen efficaciam causæ, non pendere à suo effe-

ctu, sed è converso: Unde etiam gratia efficax non accipit vires, & posse agere, ab ullo consensu etiam conditionato, quidquid sit, an alias denominationes tribuat consensus conditionatus?

INSTAT 1. Duplices sunt per Aristot. artes, quædam demonstrativæ, quæ si adhibeantur media secundum regulas artis, infallibiliter consequuntur finem intentum, ut formatio globorum plumbeorum, eò quod omnia prærequisita, ad consecutionem finis, sint in potestate artificis; Artes verò conjecturales non semper consequuntur finem, eò quod non sint omnia media in potestate artificis, qualis est medicina: Jam autem ars supremi medici Christi D. qui venit salvum facere quod perierat, non est conjecturalis, sed demonstrativa, adeoque infallibiliter consequens finem, quem non apparet, quomodo infallibiliter consequatur, si est indifferens & indeterminata gratia ad operari & non operari.

RESPONDETUR. Etiam per nos gratia efficax non est indifferens, & per hanc Deus infallibiliter consequitur suum finem; licet sit indifferens hoc sensu, quia illi potest resisti secundum Tridentinum, quamvis non sit resistendum.

INSTAT 2. Per nos Deus condeterminat ad agendum, non apparet autem quomodo utraque causâ conjungat sese ad consensum, & quidem non casu, si non datur prædeterminatione. Unde vel voluntas divina sua gratia efficaci determinare nos debet, vel nos illam, quod absurdum est, quia alias verum esset dicere, quia voluntas creata operatur, Deus cooperatur.

RESPONDETUR. Concedimus quod nos à Deo determinemur, hoc est compleamur, ut potentia nostra indifferens ad habendum, vel non habendum auxilium, compleatur auxilio, quod datur à Deo: Concedimus nos determinari cogitationibus & affectionibus quæ sunt in nobis sine nobis: Concedimus item nos determinari, ratione selectionis auxilii, determinati ex suppositione consequenti, ad agendum, licet non determinemur Thomistice, h. e. cum ablatione indifferentiæ in sensu composito ad posse oppositi. Unde per nos non ideo Deus agit, quia agit causa secunda; sed potius ideo agit causa secunda, quia agit prima conferendo virtutem, elevando, dando auxilium, &c. & pro statu absoluto seligendo, &c. Quando autem nostri dicunt, causam secundam seipsam determinare, non facit hunc sensum, quod non præsupponatur in ante collata à Deo proportionata vires, sed facit hunc sensum, quod non supponatur ab alio principio determinata ante suam determinationem, nemo autem nostrum dicit, quod ad hanc ipsam determinationem, non concurrat Deus.

INSTAT 3. Auxilium non subditur, quantum ad usum

R. P.
H. MŁOD
ANOWSKI
T. M. de Z.
D. VI

ad usum potestati nostri arbitrii, sed potius sub-
jicit sibi ipsum arbitrium.

RESPONDETUR. Quod Trid. negare vi-
detur id: Dicit enim, quod auxilium illud eti-
am abjicere possit voluntas. Deinde secundum
toties jam repetita dici potest, quod auxilium il-
lud ex suppositione consequenti subdit sibi
ipsum arbitrium, licet non prædeterminet phy-
sicè: Et sicut supposito, quod sedeat Petrus,
non subditur illi, ut sedens non sedeat; sic etiam
ex suppositione, quod sit consensurus, non sub-
ditur illi, ut non consentiat. Pro statu autem
absoluto selectio auxilii subdit sibi arbitrium.

OBJICIT 3. Nazarius q. 24. a. 4. In nostris
principiis, sequitur gratiam esse pedisequam
nostræ voluntatis, & aliquid præcipuum in ipsa
justificatione esse à libero arbitrio, ut solâ & pri-
mâ causâ; nequaquam autem à gratia, siqui-
dem posita quâcunque vehementiâ gratiâ, per
nos, liberum arbitrium semper manet indiffe-
rens; facere autem pedisequam gratiam, est
loqui contra Aug.

RESPONDETUR. Per nos nec pro statu con-
ditionato esse gratiam pedisequam, quia ante-
cedit & præsupponitur positioni conditionati
consensus; nec in statu absoluto, est pedise-
qua, quia ante illum supponitur infallibilis.
Quamvis autem consensum conditionatum
præsupponat illa gratia, non potest dici pedise-
qua, cum ipsum, ut dixi, statum conditionatum
in ratione viriû, productivi, principii, præcedat.
Unde secundum illud tritum: Quod est causa
causæ, est etiam causa causati, siquidem ipsum
consensum conditionatum antecedit, certè ra-
tione formalitatis alicujus, petibilis à statu con-
ditionato, non debet dici pedisequa, cum ipsum
statum illum causet. Quod attulit de indiffe-
rentia, alibi solutum est.

INSTAT 1. Ponamus tres æquales peccato-
res, æqualiter vocatos, primus resistat, secun-
dus liberè consentiat, tertius consentiat deter-
minatus: Quo casu secundus aliquid habet præ
primo, utpote non consentiente, & præ tertio
utpote necessitato, illud autem plus non potest
haberi, nisi ratione prædeterminationis.

RESPONDETUR. Habere illum plus ratio-
ne libertatis elevatæ ad agendum, ratione sele-
ctionis auxilii, &c.

INSTAT 2. inquirendo à quam gratiâ, ab
excitantene, an ab adjuvante consensus ille in
nostris principiis oriatur?

RESPONDETUR. Intervenire illic, & gra-
tiam excitantem, quæ stat in primis motibus, qui
sunt in nobis sine nobis: Intervenire & adju-
vantem, quæ non supponit, sed causat etiam
ipsum consensum conditionatum; nec expectat
illum, sed ponit, idque præviè complendo, ele-
vando, virtutem agendi tribuendo, licet con-
sensus conditionatus refundat etiam suas deno-
minationes in gratiam. Plura vide de Gratia,
D. 5.

DIFFICULTAS III.

De Decretis mixtè conditionatis.

RUIZ. d. 71. S. 7. meminit quorundam decre-
torum mixtè conditionatorum, quæ pos-
sent in Societatis principiis admitti; quorum no-
mine accipit decreta in aliquo universali decre-
to contenta, & pertinentia ad regimen actuali-
ter exequendum in aliqua differentia temporis.
Ex his aliqua continentur in legibus universali-
bus divinæ gubernationis, & omnes aut pluri-
mos homines comprehendunt v. g. Deus vult
omnes homines salvos fieri: Alia continentur
in decretis specialibus; dispositioneq; circa par-
ticulares personas, quale est illud, si non laverō
te, non habebis partem mecum. Docet in talib.
decretis posse nosci futura conditionata. Ratio,
quia per illationis necessitatem colliguntur: Si
enim omnes homines vult salvos fieri, subintel-
lige cooperantes, salvabit certè Petrum si fuerit
cooperatus. Erit autem hæc notitia distincta à
notitia conditionali, quia attendet præcisè, ut
dixi, ad illationem, non ad coexistentiam expli-
catam ante. Circa quod

ASSERO 1. Deum formare talia decreta; Ra-
tio, quia licitum est illi alligare suam libertatem,
& cum potuerit non dare etiam pro meritis su-
pernaturalibus vitam æternam, nihilominus se
determinare ut illam det.

ASSERO 2. illis decretis Deum alligare suam
voluntatem: Per hoc enim decretum exercet li-
bertatem, sed non alligare libertatem creatam
ad unam partem; nisi fortè ut alibi dicitur, præ-
definiendo ad bonum, quia hæc ligatio tolleret
libertatem, ut probatum. Posito autem decre-
to, quo ligat Deus suam libertatem ad unam
partem involvuntur aliquæ conditiones, quas
Deus pro sua parte ponere debet, has Deus de-
bet implere ex vi illius decreti: ut dixi libertas creata, ita
nec determinatur hypotheses ponendæ ex
parte creaturæ.

ASSERO 3. Per illa decreta mixtè conditionata
non auferri libertatem; In primis quia ut dixi, non
ligatur per illa libertas creata, sed sibi legem po-
nit sola libertas divina. Deinde, quia ita se ha-
bent decreta illa mixtè conditionata, ut non de-
terminent in particulari creaturam ad agendū,
& ita hoc decreto, volo omnes homines salvos
fieri si perseveraverint; necessitatur quidem
Deus ut si Petrus perseveraverit, salvetur; se-
quiturq; per necessariam illationem, si perseve-
raverit salvandum; sed non sequitur perseve-
raturum, unde etiam alia pars vera erit, si non
perseveraverit Petrus, non salvabitur.

ADDO. Videri quod prius naturā noscat
Deus aliquid in mixtè conditionato decreto, &
posteriùs naturā objectum scientiæ conditiona-
lium, quia prius est naturā noscere, quod si per-
severaverit, Petrus salvabitur, quàm quod
sit perseveratu

TRACTA.